

Tardor electoral a Itàlia, Brasil i els EUA: un termòmetre clau sobre l'extrema dreta

Les urnes decidiran si la postfeixista Giorgia Meloni arriba al poder a Roma, si fructifica el possible retorn de Lula i si el trumpisme continua viu a les urnes després de perdre la Casa Blanca

La postfeixista Giorgia Meloni pot ser la propera primera ministra d'Itàlia. | Europa Press

Les **eleccions celebrades a Suècia** han estat el pòrtic d'un cicle electoral que desvetllarà moltes incògnites polítiques. Una de les principals és saber la força de la dreta radical populista a la Unió Europea (UE) i fora d'ella. **Itàlia, el Brasil i els EUA** aniran a les urnes properament. Enmig de la crisi energètica i en plena guerra a Ucraïna, seran un **termòmetre** de la solidesa dels sistemes democràtics a la UE i fora d'ella, de la força de l'extrema dreta i la capacitat de resistència o reacció dels blocs progressistes.

Els suecs han deixat sense majoria -per un escó- el fins ara govern del Partit Socialdemòcrata, tot i que aquest continua sent la primera força del país. Però el bon resultat de **Demòcrates de Suècia**, la versió nòrdica de la **dreta xenòfoba**, convertida en segon partit, facilitarà l'accés al poder del Partit Moderat, de tendència conservadora, al davant d'una coalició amb altres formacions de centre dreta. Aquestes són les claus de què pot passar en els tres comicis que arribaran a la tardor.

Itàlia: sumarà la dreta?

La primera cita electoral serà el diumenge **25 de setembre** a Itàlia, i a Brussel·les hi ha nervis. Es

tracta d'un país clau a la UE i pot caure en mans d'una aliança de dretes liderada per l'extrema dreta. Amb les darreres enquestes a la ma, el bloc conservador pot guanyar i, si suma, el sistema que prima les primeres forces li pot facilitar un clar domini a la Cambra de Diputats i el Senat. A diferència d'altres països, els conservadors (la **Forza Italia de Silvio Berlusconi**) ja han deixat clar que, si sumen, governaran amb l'extrema dreta. L'aliança inclouria els berlusconians (adscrius al Partit Popular Europeu), la xenòfoba **Lliga de Matteo Salvini** i els ultres de **Germans d'Itàlia, de Giorgia Meloni**. L'exprimer ministre **Enrico Letta** lidera el Partit Democràtic, de centreesquerra, que avança cap a les urnes amb els pronòstics en contra.

Meloni és diferent a la resta de dirigents ultres europeus. A diferència del mateix Salvini, exponent d'un populisme demagògic i ideològicament confús, o com l'espanyol **Santiago Abascal** o el suec **Jimmie Akesson**, provinents dels rengles conservadors tradicionals, Meloni va créixer com una jove feixista. Va militar en les joventuts del **Moviment Social Italià (MSI)**, la força hereva del règim de **Benito Mussolini**. De 45 anys, va militar al Front de la Joventut, la branca jove de l'MSI, que arrossegava una història d'enfrontaments i violència al carrer.

Ara, ha edulcorat la seva imatge per no espantar els vots més tradicionals. Tot indica que, si la dreta suma, Germans d'Itàlia encapçalarà el govern. De moment, la marxa de Meloni sembla **imparable**. Ni tan sols les filtracions de la premsa nord-americana sobre el finançament que **Vladímir Putin** hauria facilitat als partits de dretes italians sembla a aquestes alçades prou potent per capgirar el panorama.

El retorn de Lula

El 2 d'octubre hi haurà la primera volta de les eleccions al Brasil. Els dos candidats finalistes seran, si no hi ha sorpresa majúscula, l'actual president, l'ultra **Jair Bolsonaro**, i l'expresident **Ignazio da Silva, Lula**, líder del socialdemòcrata Partit dels Treballadors. En aquest cas, les enquestes dibuixen una clara victòria de Lula, que estaria per damunt de Bolsonaro en un 15% en algun sondeig. Hi ha diversos candidats centristes i el 30 d'octubre hi haurà segona volta. Les eleccions tindran una **transcendència continental** i redefiniran la correlació de forces a Amèrica Llatina, amb una Argentina extraordinàriament polaritzada i uns **nous lideratges d'esquerra democràtica** a Xile i Colòmbia.

Un plebiscit sobre Biden o sobre Trump?

El 8 de novembre hi haurà les **eleccions de mig mandat** als Estats Units. Es renovarà un terç del Senat, els 435 escons de la Cambra de Representants i 34 governs estatals. Les eleccions de mig mandat solen ser un referèndum del govern federal, en aquest cas l'Administració Biden. Amb un context de crisi inflacionària, i un president **Joe Biden** amb un lideratge qüestionat, les previsions al començament de la primavera eren pèssimes per la Casa Blanca. Els demòcrates tenen una majoria més que estreta al Senat partit per la meitat (50/50) però amb el vot de qualitat de la vicepresidenta **Kamala Harris**. I tot indica que perdran l'estreta majoria a la Cambra. Però el clima ha canviat els darrers mesos. La sentència del Tribunal Suprem obrint la porta a la **prohibició de l'avortament** ha mobilitzat l'electorat més progressista.

Les investigacions de l'FBI sobre els documents d'alta seguretat que **Donald Trump** es va emportar a la seva residència de Florida han posat l'expresident en el primer pla. A més, Trump ha tingut un paper protagonista en el procés de primàries del Partit Republicà aquest any, aconseguint que sortissin elegits perfils extremistes que, com ell, qüestionen el resultat de les eleccions del 2020. Ultres com **Blake Masters** (candidat al Senat per Arizona) o **J.D. Vance** (a Ohio) competeixen amb opcions, però alarmen els sectors moderats. Trump no amaga que vol tornar a ser candidat el 2024. D'aquesta manera, el 8 de novembre poden acabar sent un plebiscit sobre l'expresident i els demòcrates tenen una oportunitat. El que acabi passant als EUA determinarà quina tardor política hi haurà.